

Psychologie rozhodčího

Jan Zatloukal

Cíle přednášky

- Jak se chovat
- Jak přistupovat
- Jak získat „psychologickou převahu“
- Jak se nepo****

SWOT analýza rozhodčího

SWOT analýza funkce rozhodčího

■ Opora ve sportovně technických dokumentech (OPV, SRV, rozpis) ■ Etika ■ Morálka ■ Možnost přípravy ■ Přirozená autorita ■ Hlava sedmá Trestního zákoníku – Trestné činy proti životu a zdraví	■ Služební postup ■ Rozvoj osobnosti ■ Známosti
■ Přirozený soupeř obou týmů ■ Oslabení ■ Vyšší expozice chyb ■ Fyzické nepohodlí ■ Nemožnost úniku	■ Ostatní účastníci utkání ■ Diváci ■ Žrout času (hlavně při špatném time-managementu)

Determinanty výkonu rozhodčího

- Vnitřní podmínky
- Vnější podmínky

Vnitřní podmínky

- Kvalifikace
  - Sebezdokonalování - selfimprovement
  - Přístup
  - Fyzická kondice
- Osobnostní vlastnosti**
- Smyslové schopnosti
  - Motivace
  - Temperament (reaktibilita na podněty)
  - Charakter (stálé rysy psychických projevů)

Vnější podmínky

- Okolí
- Důležitost utkání
- Dřívější zkušenost
- Divácká kulisa

Jdeme pískat...

- Dostatečná příprava – ověření podrobností o utkání, příprava plánu cesty, zásoby na cestu, nabitý telefon apod.
- Přelouskat sportovně-technické předpisy
- Dostatek spánku

Před utkáním...

- 45 minut před utkáním
- Pozdravit se s domácím družstvem (pořadatelem), ujasnit si základní náležitosti – zejm. šatna
- Kontrola vybavení – pohledem – zařízení (stolec rozhodčího, stolec zapisovatele, ukazatel skóre, vybavení sítě)
- Pozdravit se s hostujícím družstvem
- Seznámení se se zapisovatelem, navázání komunikace – většinou jediný další člen sboru rozhodčích...
- Kontrola sítě, kontrola průkazů člena ČVS a soupisek
- Z důvodu většího hluku věnovat pozornost zpětné vazbě – povšimnutelné pískání

V průběhu utkání...

- Dodržovat tempo hry – nezdržovat, nekvaltovat...
- Stabilita v rozhodování
- Spectacularity
- Nepřerušovat necitelnými rozhodnutími
- Připravit si půdu pro svůj „nezvučný“ hlas
- V případě negativní odezvy pokud možno neuskutečňovat oční kontakt
- V případě nezbytnosti očního kontaktu – sehnout se ke kapitánovi – komunikovat
- V případě kumulace více lidí pod rozhodčím – nejdříve odehnat, pak opakovat předchozí bod
- Trestat s odkazem na předpisy

Po utkání...

- V klidu se věnovat zápisu
- Vaše pansofické názory nikoho nezajímají
- V případě konfliktu a požadavku o záznam do zápisu o utkání nechat provést kapitána, pak se věnovat vyplňování zápisu v šatně
- Nekomentovat svá rozhodnutí s účastníky utkání
- Pokud komunikace, tak ve formě odpovědí na položené dotazy
- **Nepletěte se trenérům do práce**

Pár drobností...

- Pravidlo 100 a 10 %
- Numquam credere = Nikdy nevěřit
- Budovaná image – kapitánské pásky, oblečení
- Žádání o time-out
- Zákaz kompenzace
- Nevracet ze zpět...

Pár drobností...

- Žádný rozhodčí – dobrý rozhodčí
- Nebýt přemotivovaný
- Rozhodnost X nerozhodnost
- Nebýt jednostranný od počátku
- Nehrotit to od počátku
- Nepodceňovat
- „Můžete mi říct, kdo z Vás je nahravač?“